

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006 (REACH)

SIKKERHEDSDATABLAD

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Tørmørtel

Produkt nr.

-

REACH registreringsnummer

Ikke anvendelig

Andre produktidentifikatorer

PR-nr: 1716220

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen

Anvendes til pudsning af fundamenter, kælderhalse og trapper m.v., som lægnings- og fugemørtel for klinker og reparationsarbejde iøvrigt på betonunderlag.

Den fulde ordlyd af evt. nævnte identificerede anvendelseskategorier findes i punkt 16.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse

Borup Kemi I/S
Bækgårdsvej 53
4140 Borup
Tlf: 5756 0020
Fax: 5756 0021
www.borup-kemi.dk

Kontaktperson

-

E-mail

kontakt@borup-kemi.dk

SDS udarbejdet den

23-10-2012

SDS Version

1.0

1.4. Nødtelefon

Kontakt Gifftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjælp.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Lokalirriterende.

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogram**Risiko m.v.**

Risiko for alvorlig øjensskade. (R41)

BORUP

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006 (REACH)

Oplysningspligtige indholdsstoffer

Sikkerhed	Generelt	Opbevares utilgængeligt for børn.
	Forebyggelse	Brug beskyttelsesbriller/ ansigtsskærm under arbejdet. Undgå indånding af støv.
	Reaktion	Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes.
	Opbevaring	-
	Bortskaffelse	-

2.3. Andre farer

Anden mærkning

Indeholder et reduktionsmiddel, som reducerer opløseligt chrom VI. Reduktionsmidlet er aktivt ved tør opbevaring i 12 mdr. efter angivet emballeringsdato. Ved opbevaring under fugtige forhold, f.eks byggepladser, vil chromatneutraliseringen aftage. Anbrudt emballage lukkes tæt efter brug, og bør anvendes snarest derefter.
Kodenummer (1993): 00-4

Andet

Hypig og langvarig indånding af støv kan medføre nedsat lungefunktion og kronisk bronkitis. Kontakt med cement blandet med vand kan give ætsninger.

VOC

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1/3.2. Stoffer

NAVN:	calciumdihydroxid
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 1305-62-0 EF-nr: 215-137-3
INDHOLD:	5-10%
DSD KLASSIFICERING:	Xi;R41
CLP KLASSIFICERING:	Eye Dam. 1 H318

NAVN:	cement, portland-, kemikalier
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 65997-15-1 EF-nr: 266-043-4
INDHOLD:	1-5%
DSD KLASSIFICERING:	Xi;R41 R37/38
CLP KLASSIFICERING:	STOT SE 3, Skin Irrit. 2, Eye Dam. 1 H315, H318, H335

(*) Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.

Andre oplysninger

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006 (REACH)

Indånding

Bring den tilskadekomne ud i frisk luft. Sørg for at den tilskadekomne er under opsyn. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Hudkontakt

Forurenede tøj og sko fjernes straks. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensning kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.

Øjenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 15 minutter. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp.

Indtagelse

Giv personen rigeligt at drikke og personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet.

Fremkalde ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.

Forbrænding

Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Ingen særlige

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen særlige

Oplysning til lægen

Medbring dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Produktet er ikke umiddelbart antændeligt.

Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.

Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Carbonoxider. Nogle metaloxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloaker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Pas på ætsningsfaren for opblandet cement.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Ingen særlige krav.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Fugt det spildte materiale med en vandforstøver ved risiko for støvdannelse under opsamling. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se afsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006 (REACH)

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale. Produktet er ikke kategoriseret som brandfarligt

Lagertemperatur

Tørt. Lagringstid: Ca. 12 måneder.

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

calciumdihydroxid (AT, (<1994))
Grænseværdi: - ppm | 5 mg/m³
Anm: E (E = Stoffet har en EF-grænseværdi.)

Mineralsk støv, inert (AT, (1996))
Grænseværdi: 10 mg/m³

Mineralsk støv, inert, respirabelt (AT, (1996))
Grænseværdi: 5 mg/m³

DNEL / PNEC

DNEL (calciumdihydroxid): 4 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Short term - systemic effects - Remarks: Workers
DNEL (calciumdihydroxid): 4 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Short term- local effects - Remarks: Workers
DNEL (calciumdihydroxid): 1 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Long term - systemic effects - Remarks: Workers

PNEC (calciumdihydroxid): 356 ug/L - Exposure: Water - Remarks: Fresh water
PNEC (calciumdihydroxid): 356 ug/L - Exposure: Water - Remarks: Marine water
PNEC (calciumdihydroxid): 356 ug/L - Exposure: Water - Remarks: Intermittent releases
PNEC (calciumdihydroxid): 1070 mg/kg - Exposure: Soil

8.2. Eksponeringskontrol

Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Generelle forholdsregler

Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet.

Eksponeringsscenerier

Der findes ikke et eksponerings scenario til dette produkt.

Eksponeringsgrænse

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejds-hygieniske grænseværdier ovenfor.

Tekniske tiltag

Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbusser.

Hygiejniske foranstaltninger

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006 (REACH)

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Ingen særlige krav.

Personligt værneudstyr

Generelt

Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer i afsnittet om 'Fareidentifikation'.

Luftvejene

Anbefalet: S/SL, P2, Hvid

Hud og krop

Særligt arbejdstøj bør anvendes.

Hænder

Anbefalet: Nitrilgummi

Øjne

Brug ansigtsværn. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk tilstand	Farve	Lugt	pH ved blanding med vand	Viskositet	Massefylde (g/cm ³)
Pulver	Grå - hvidt	Ingen lugt	13	-	1,8-2,1

Tilstandsændring og dampe

Smeltepunkt (°C)	Kogepunkt (°C)	Damptryk (mm Hg)
-	-	-

Data for brand- og eksplosionsfare

Flammepunkt (°C)	Antændelighed (°C)	Selvantændelighed (°C)
-	-	-
Eksplosionsgrænser (Vol %)	Oxiderende egenskaber	
-	-	

Opløselighed

Opløselighed i vand	n-octanol/vand koefficient
Uopløselig: Hærder ved kontakt med vand	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselighed i fedt	Andet
-	N/A

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved stuetemperatur.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Produktet hærder til en hård masse ved kontakt med vand og fugt.

10.4. Forhold, der skal undgås

Ingen særlige

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006 (REACH)

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i sektion 1.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet

Substans

calciumdihydroxid

Art

Rat

Test

LD50

Eksponeringsvej

Oral

Resultat

≥ 7340 mg/kg

Langtidsvirkninger

Ingen særlige

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans

calciumdihydroxid

Art

Algae

Test

EC50

Testens varighed

24 h

Resultat

84000 ug/L

calciumdihydroxid

Fish

LC50

96 h

160 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans

calciumdihydroxid

Nedbrydelighed i vandmiljøet

Ja

Test

Ingen data

Resultat

Ingen data

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans

calciumdihydroxid

Potentiel bioakkumulerbar

Nej

LogPow

Ingen data

BCF

Ingen data

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data

12.6. Andre negative virkninger

Produktet vil lokalt ændre pH i vandmiljøet.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

Affald

EAK-kode

17 01 06

Kemikalieaffaldsgruppe:

X

Særlig mærkning

-

Forurennet emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006 (REACH)

PUNKT 14: Transportoplysninger

Ikke farligt gods i henhold til ADR og IMDG.

14.1 – 14.4

ADR/RID	UN-nummer	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Transportfareklasse	Emballagegruppe	Bemærkninger		
IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS	MP**	Hazardous constituent

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anvendelsesbegrænsninger

Må kun bruges i den periode, hvor indholdet af vandopløseligt chromat er under 2 mg/kg tør cement.

Krav om særlig uddannelse

-

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger

Kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.

Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC.

AT-Vejledning C.0.1 August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer.

EU forordningen 1907/2006 (REACH).

EU forordningen 1272/2008 (CLP).

Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald.

EU forordning 453/2010 (Opdatering til CLP).

Den fulde ordlyd af H/R-sætninger omtalt i afsnit 3

R41 - Risiko for alvorlig øjenskade.

R37/38 - Irriterer åndedrætsorganerne og huden.

H315 - Forårsager hudirritation.

H318 - Forårsager alvorlig øjenskade.

H335 - Kan forårsage irritation af luftvejene.

Den fulde ordlyd af identificerede anvendelser omtalt i punkt 1

-

Andre symboler omtalt i punkt 2

-

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006 (REACH)

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se sektion 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af

mediator.as, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: TS

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)

-

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)

-

ALPHAOMEGA. Licens nr.:2236111809, Borup Kemi I/S
www.chymeia.com

